

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Muotoilun koulutusohjelma/ Tekstiili- ja vaate suunnittelu

Anna Tesler

PIKKUMUSTAN UUDET KUVIOT

Opinnäytetyö 2010

TIIVISTELMÄ

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Muotoilu

TESLER, ANNA

Pikkumustan uudet kuviot

Opinnäytetyö

37 sivua + 20 liitesivua

Työn ohjaaja

Lehtori Esko Ahola

Toimeksiantaja

Tmi Anna Tesler

Huhtikuu 2010

Avainsanat

pikkumusta, musta väri, kuviot

Opinnäytetyön aiheena oli suunnitella pikkumusta-mallisto. Idea opinnäytetyöhön tuli suunnittelijan omasta mieltymyksestä väriä kohtaan. Opinnäytetyö rajattiin käsittelemään mustaa väriä ja sen symboliikkaa ja pikkumustan historiaa. Mallisto sisältää seitsemän erilaista pikkumustaa mekkoa, joissa jokaisessa on oma uniikki kuvionsa. Kuvioaiheet tulivat luonnosta, eläinten ja hyönteisten kuorien pinnankuviosta.

Opinnäytetyö oli produktiivinen ja työn tavoitteena oli luoda uudennäköinen pikkumusta, joka poikkeaa jo olemassa olevista pikkumustista mekoista ja samoin tavoitteena oli valmistaa kolme mekkoa kuvauksiin. Mekkojen materiaalina käytettiin vanhoja vaatteita uusien materiaalien rinnalla. Mallisto sisältää uniikkeja mekkoja, joita ei ole ajateltu valmistettavaksi teollisesti. Mekot on suunniteltu käytettäväksi hienoilla illallisilla, valmistujaisjuhliin tai elokuvan ensi-iltoihin, yhdistettynä koruihin tarvittaessa. Mekot sopivat monen ikäisille naisille oman maun mukaan.

Päätutkimusongelma on miten luoda uudennäköinen pikkumusta mekko. Tutkimus metodeina käytettiin havainnointia ja havaintojen kirjaamisen apuna luovan suunnitteluprosessin mallia. Työssä on havainnoitu piirrettyjä luonnoksia ja sitä kuinka ne muuttuivat matkanvarrella, suunnittelijan työtä ja kokonaisuudessaan tehtyä prosessia sekä tutkittu jo olemassa olevia pikkumustia mekkoja muotilehtien ja -kirjojen ja Internetin avulla.

Opinnäytetyön lopputuloksena oli täysin musta mallisto, jossa mekkojen pintakuviointin aikaansaamiseksi käytettiin hyväksi muun muassa erilaisia leikkaussaumoja ja kiiltäviä ja mattapintaisia materiaalien yhdistelmiä. Suunnitelmaosiossa tarkastellaan läpikäytyä suunnitteluprosessia, ideoista valmiisiin vaatteisiin. Yhteenvedo-osiossa pohditaan opinnäytetyöprosessia ja sitä kuinka se oli kokonaisuutena onnistunut.

ABSTRACT

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

University of Applied Sciences

Design

TESLER, ANNA

The little black dress's new shapes

Bachelor's Thesis

37 pages + 20 pages of appendices

Supervisor

Esko Ahola, Senior lecturer

Commissioned by

Tmi Anna Tesler

April 2010

Keywords

Little black dress, black colour, shapes

The subject of this thesis was to design a little black dress collection. The idea for the thesis came from the designer's predilection for black colour. The Thesis was limited to dealing with the colour black and its symbolism and the history of the little black dresses. The collection includes seven different dresses each of which has its own unique shape. The theme of the shapes came from nature, animals and insect shells and surfaces.

The thesis is productive and the aim was to create a new kind little black dress which differs from those already existing and to make three dresses for a photoshoot. The set was Oulu Museum of Art at the end of March. The dresses material was sourced from old clothes and new fabrics. The collection of little black dresses features unique designs which have not been previously manufactured. The dresses are designed for use at festive dinners, closing ceremonies or as a movie premier outfit combined with jewellery if required. The dresses are suitable for all ages for each taste.

The thesis' main research problem was how to create a new-looking little black dress. The thesis was observed in the dresses' sketches and how they changed along the way, the designer's work and the process as a whole and investigated existing little black dresses via the Internet, fashion magazines and books.

The thesis' results was a totally black collection in which the dresses' texture effectuation was used among others different cutting seams and a combination of glossy and mat materials. In the planning part I examine the design process from the ideas to the finished clothes. In the conclusion I discuss the process of writing the thesis and whether it is successful as a whole.

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 TUTKIMUSONGELMA	7
2.1 Tutkimusongelma ja metodit	7
2.2 Viitekehys	8
3 PIKKUMUSTA	9
3.1 Mikä on alkuperäinen pikkumusta?	9
3.2 Pikkumusta läpi vuosikymmenten	9
3.2.1 1920-luku	10
3.2.2 1950-luku	12
3.2.3 1960-luku	14
3.2.4 1990-luku	16
3.3 Pikkumustan uudet kuviot	16
3.4 Musta väri ja sen symboliikka	18
4 MALLISTON SUUNNITTELU JA TOTEUTTAMINEN	19
4.1 Suunnittelun lähtökohdat	19
4.2 Mallien valinta	21
4.3 Materiaalin hankkiminen	22
4.4 Suunnitelmasta valmiiksi vaatteeksi	23
4.4.1 Torakka-mekko	23
4.4.2 Käärme-mekko	25
4.4.3 Käpy-mekko	26
4.5 Pukujen stailaus ja valokuvaus	28
4.6 Mekkojen arviointi	29
5 TUTKIMUSKYSYMYKSEEN VASTAAMINEN JA POHDINTA	30
5.1 Tutkimuskysymyksiin vastaaminen	30
5.2 Suunnitteluprosessin eteneminen	32
5.3 Oma työskentely ja tulevaisuuden suunnitelmat	32
LÄHTEET	34

- Liite 1. Pikkumustien kartoitus
- Liite 2. 1/2 Luonnoksia
- Liite 2. 2/2 Luonnoksia
- Liite 3. Mood Board
- Liite 4. 1/7 Esityskuva torakka-mekko
- Liite 4. 2/7 Esityskuva käärme-mekko
- Liite 4. 3/7 Esityskuva käpy-mekko
- Liite 4. 4/7 Esityskuva seitti-mekko
- Liite 4. 5/7 Esityskuva simpukka-mekko
- Liite 4. 6/7 Esityskuva lehti-mekko
- Liite 4. 7/7 Esityskuva terälehti-mekko
- Liite 5. 1/3 Materiaali torakka-mekko
- Liite 5. 2/3 Materiaali käärme-mekko
- Liite 5. 3/3 Materiaali käpy-mekko
- Liite 6. 1/3 Torakka-mekon pintastrukturi
- Liite 6. 2/3 Käärme-mekon pintastrukturi
- Liite 6. 3/3 Käpy-mekon pintastrukturi
- Liite 7. 1/4 Torakka-mekko stailaus
- Liite 7. 2/4 Käärme-mekko stailaus
- Liite 7. 3/4 Käpy-mekko stailaus
- Liite 7. 4/4 Ryhmäkuva
- Liite 8. 1/4 Torakka-mekko
- Liite 8. 2/4 Käärme-mekko
- Liite 8. 3/4 Käpy-mekko
- Liite 8. 4/4 Kaikki yhdessä

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön aiheena oli suunnitella pikkumusta-mallisto ja suunnittelin sen tulevalle toiminimelleni. Idea opinnäytetyöhön tuli omasta mieltymyksestä mustaa väriä kohtaan. Opinnäytetyö on rajattu käsittelemään mustaa väriä ja sen symboliikkaa sekä pikkumustan historiaa. Vastaavasta aiheesta ei ole aiemmin tehty opinnäytetyötä, joten aiheen valinta oli ihanteellinen valinta.

Opinnäytetyö on produktiivinen ja työn tavoitteena oli luoda uudennäköinen pikkumusta, joka poikkeaa jo olemassa olevista pikkumustista ja valmistaa suunnitellusta mallistosta kolme mekkoa kuvauksiin. Mallisto sisältää uniikkeja mekkoja, joita ei ole ajateltu valmistettavaksi teollisesti. Mallistoa ei ole suunniteltu mihinkään tiettyyn sesonkiin, vaan mekkoja voi käyttää ympärivuotisesti. Väriä puolesta malliston voisi lukea kuuluvaksi syksy-talvi sesonkiin.

Päätutkimusongelma oli miten luoda uudennäköinen pikkumusta mekko. Tutkimus metodeina olen käyttänyt havainnointia ja havaintojen kirjaamisen apuna luovan suunnitteluprosessin mallia. Työssä havainnoin piirrettyjä luonnoksia ja sitä kuinka ne muuttuivat matkanvarrella, omaa työskentelyä ja kokonaisuudessaan tehtyä prosessia sekä tutkin jo olemassa olevia pikkumustia mekkoja muotilehtien ja -kirjojen ja Internetin avulla.

Opinnäytetyön lopputuloksena oli täysin musta mallisto, jossa mekkojen pintakuvioidin aikaansaamiseksi käytettiin hyväksi muun muassa erilaisia leikkaussauvoja ja kiiltävien ja mattapintaisten materiaalien yhdistelmiä. Materiaaleina käytin kirpputoreilta ja kierrätyskeskuksista löydettyjä vanhoja vaatteita uusien materiaalien rinnalla.

2 TUTKIMUSONGELMA

2.1 Tutkimusongelma ja metodit

Tutkimukseni pääongelma oli, millä keinoin luon uudennäköisen pikkumustan? Alatutkimusongelmiani olivat: Miten saan kuviot näkymään mustassa kankaassa ja kuinka yhdistelen materiaaleja? Miten saan mekon näyttämään mielenkiintoiselta käyttämällä vain mustaa väriä? Mitä materiaaleja minun tulee valita, jotta suunnittelemani vaate näyttää uudelta?

Tutkimuskysymyksiin vastatakseni lähdin analysoimaan suunnitteluprosessiani. Havainnoin piirtämiäni luonnoksia ja sitä, kuinka ne muuttuivat matkanvarrella, omaa työskentelyäni ja ongelmanratkaisujani pulmatilanteissa ja tehtyä prosessia kokonaisuudessaan sekä tutkin jo olemassa olevia pikkumustia mekkoja.

Käytin havaintojeni kirjaamisessa apuna luovan suunnitteluprosessin mallia, jossa suunnittelu etenee spiraalimaisesti eteenpäin. Spiraalimaisesti etenevä iteratiivinen prosessi on samantyyppisten vaiheiden suorittamista yhä uudelleen samalla, kun lähestytään ongelman ratkaisua. Spiraalissa tapahtuu jatkuvaa tutkimista, ymmärtämistä, tavoitteenasettelua, toimintaa ja arviointia, jotka kaikki samalla vaikuttavat ajatteluun. Suunnittelun iteratiivisuuteen liittyy aina palautteen käsittely, sen avulla suunnitteluprosessi liittyy todellisuuteen. (Anttila 1992, 95.)

Todellisuuden ja suunnittelutoiminnan välinen vuorivaikutus on monivaiheinen hahmotus- ja havaintoprosessi. Se on yhä uudelleen toistuva ja se on käynnissä koko suunnitteluprosessin ajan. Siihen sisältyvät suunnittelija oma persoonallisuus ja suhteet käsillä olevaan suunnittelu tehtävään ja ympäristöön. Luovassa suunnitteluprosessissa on vahva mielikuva siitä mitä tullaan tekemään ja millä tavalla tehdään, jotta haluttu lopputulos saavutetaan. Ennakkomielikuva on suhteellisen pysyvä, jolloin se ohjaa toimintaa ja yhdistää prosessin osat. (Anttila 1992, 128.)

Suunnitteluni lähti liikkeelle mielikuvan muodostumisesta. Mielikuvat liittyvät erilaisiin aikaisempiin kokemuksiin ja eri lähteistä hankittavaan informaatioon, sekä alkuperäisiin ja luonnollisiin havaintoihin. (Anttila 1992, 127) Havainnointi on kokonaisvaltaista ja tietoista ilmiöiden, asioiden ja tapahtumien aistimista suhteessa siihen, missä ne ilmenevät. (Vilka 2006, 9) Alkumielikuvan hahmottumisen jälkeen määrit-

telin, mitä ja minkälaista tietoa tulen työssäni tarvitsemaan. Informaation hankkiminen on erillinen vaihe suunnittelun ja valmistuksen prosessissa. (Anttila 1992, 129) Sen jälkeen ryhdyin toteuttamaan suunnitelmia valmiiksi tuotteiksi.

2.2 Viitekehys

Viitekehystä (Kuva 1.) tehdessäni mietin, mitkä asiat tekevät mallistostani uudenlaisen ja mielenkiintoisen. Viitekehysten keskellä on työni lopputulos, suunnittelemani pikkumusta-mallisto.

Kuva 1. Viitekehys

Kolmion vasemmassa kärjessä on suunnittelun lähtökohdat, johon vaikuttivat luonnosta otetut kuvioaiheet sekä musta väri ja sen symboliikka että kierrätysmateriaalit ja pikkumustat mekot. Oikeassa kärjessä on materiaalit, jotka määrittivät sen, miltä puvut näyttävät ja mitkä puvut valmistin. Käytin puvuissa kierrätysmateriaaleja, vanhoja vaatteita, uusien kankaiden rinnalla, koska halusin yhdistää ekologisuuden jollain tavalla työhöni. Lisäksi materiaalien yhteyteen olen laittanut mustat kankaat ja pintastruktuurin, koska kaikki materiaalit, joita käytin olivat mustia ja olennaista oli miettiä kuinka vaateen pintaan saatiin kuvio näkyviin. Kolmion huipulla olen minä, suunnittelija, joka tein suunnittelutyön ja valmistin mekot ja loin mielikuvan valmiista tuotteesta.

3 PIKKUMUSTA

3.1 Mikä on alkuperäinen pikkumusta?

Pikkumusta on yksinkertaisesti leikattu, yleensä polvimittainen mekko ja helppohoitoinen vaate, joka on aina muodissa ja sopii käytettäväksi vähemmän muodollisissa tilaisuuksissa. Se on juuri sellainen, millainen haluat sen olevan: hillitty ja elegantti, koruton ja surullinen, juhlallinen, kokoukseen sopiva tai cocktailkutsuvaate. Asusteet määräävät tyylin ja niillä voidaan korostaa omaa persoonallisuutta. (Ericsson 2005,103.)

Pikkumusta on iskostunut käsitteeksi ja eri muotisuunnittelijat luovat siitä uusia ja toisistaan poikkeavia tulkintoja lähes jokaiseen kokoelmaansa vuodesta toiseen. Pikkumusta näki päivänvalon vuonna 1926 ja se oli suosionsa huipulla 1950– ja 1960-luvuilla. (Lehnert 2000, 23.) Pikkumustan loi ranskalainen muotisuunnittelija Gabrielle ”Coco” Chanel ja sen synnystä kerrotaan kolmea erilaista tarinaa.

Ensimmäisen kertomuksen mukaan Chanel keksi pikkumustan ollessaan oopperassa. Hän oli nojautunut väliajalla aitionsa kaiteen yli katselemaan kilpakumppaninsa, Paul Poiret’n hehkuvissa höyhenissä, helmissä ja röyhelöissä koreilevia naisia. Silloin hän oli saanut ajatuksen pienestä, mustasta puvusta, joka kestäisi muodista toiseen. Erään toisen kertomuksen mukaan hän olisi keksinyt pikkumustan pitkä aikaisen rakastajansa kuoltua ja tokaissut: ”Minä panen koko maailman suremaan häntä.” (Madsen 1990, 136.) Kolmannen tarinan mukaan pikkumusta lanseerattiin kostoksi. Ollessaan 18-vuotiaana sisäoppilaitoksessa Gabrielle Chanel kadehti opiskelutovereidensa kalliita ja hienoja asuja, kun hän itse joutui pukeutumaan yksinkertaiseen mustaan leninkiin. Kosto oli se, kun hän ollessaan arvostettu muotisuunnittelija sai rikkaat naiset haluaan pikkumustan, joka oli ollut Coco Chanelin lapsuudessa merkki köyhyydestä. (Ericsson 2005, 103.)

3.2 Pikkumusta läpi vuosikymmenten

Chanelin luoma pikkumusta (Kuva 2.) oli yksinkertainen, koruton ja muodoltaan suoramekko, jota Yhdysvaltain *Vogue* povasi ”muodin Fordiksi”, joka säilyisi aina muodissa sesongista toiseen. Ennustus osui oikeaan, koska se on säilyttänyt asemansa naisten suosiossa näihin päiviin saakka. (Niemi & Huovila 1999) Seuraavissa kapp-

leissa käyn läpi 1900-luvun vuosikymmenet. Koska, pikkumusta mekko on elänyt läpi vuosikymmenten, ollen esillä enemmän tai vähemmän, on se muuttanut muotoaan kunkin aikakauden tyylin mukaiseksi.

Kuva 2. Chanelin suunnittelema pikkumusta

3.2.1 1920-luku

Jazz ja charleston, poikatukka, savukkeet, punatut huulet ja lyhyet hameet, muutama asia, joista riehakas 20-luku muistetaan. (Niemi & Huovila 1999, 85) Ensimmäisen maailmansodan (1914–1918) jälkeen ihmiset halusivat pukeutua muodikkaasti ja viettää vapaa-aikaansa kabareissa, elokuvissa, teattereissa ja baareissa. (Lehnert 2000, 18) Luilla tuetuista ja epämukavista korseteista oli luovuttu, kun naiset sota-aikana kävivät miesten töissä ja pukeutuivat siksi yksinkertaisempiin ja käytännöllisempiin vaatteisiin. Tuettujen korsettien tilalle tulivat alusvaatteet, joissa oli syvään uurrettu päältä, avoin selkä ja jotka pienensivät povea. Siten ne sopivat täydellisesti charlestonlenkien alle ja tekivät naisen vartalosta aikakauden mukaisen. (Niemi & Huovila 1999, 90–91.)

Muodin tunnuspiirteitä 1920-luvulla olivat suorat ja selkeät linjat, näkyvät rakenteet, funktionaalisuus ja vaatteissa tavoiteltiin liikkumisen vapautta. Naisilta ei odotettu enää paisuteltua kurvikkuutta, kuten aiempina vuosikymmeninä. Ihanne 1920-luvulla

oli pitkä ja hoikka, kapean lantion, pienet rinnat ja pitkät sääret omaava nainen. (Lehnert 2000, 21.) Siluetti oli hoikka ja litteä kuin lauta, uusi linja tunnettiin nimellä Le Garçonne. (Rhodes 2006, 31)

Mekot olivat nuorekkaita, elegantteja, naisellisia ja vartalon väljästi ympäröiviä. Leninkien vyötärölinja siirtyi vyötäröltä lanteille ja loi lähtökohdat vapaasti liehuvalle, epätasaiselle tai kellomaiselle hameen helmalle, joka ulottui polveen. Iltapuku oli yleensä yksiosainen, toisin kuin päiväpuku, kapea ja kuosiltaan suora. (Lehnert 2000, 25.)

Kuva 3. Charleston-leninki

Charleston leninki (Kuva 3.), joka sai nimensä silloin muodissa olleen tanssityylin mukaan, oli väljä, hihatton ja suora. Sen tunnuspiirteitä olivat syvään uurrettu päántiet ja selät, sekä kapeat olkaimet. Niissä oli epätasaiset halkiolliset helmalle, viistot linjat ja epäsymmetriset koristeelliset päántiet, hameissa oli laskostettuja kaitaleita ja myötälaskoksia. Leninkejä koristivat Egyptin ja art decon innoittamat kuva-aiheet, näkyvät saumakoristeet ja kaksoisaumat. (Rhodes 2006, 31.)

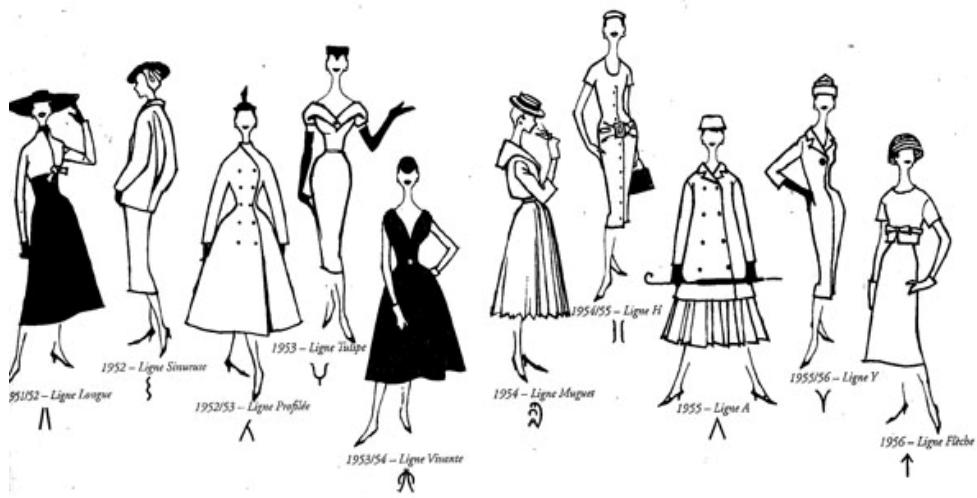
Pikkumustan suosio alkoi sen synnystä 1920-luvun puolella välissä. Sen suosioon vaikuttivat vahvasti aikakauden elämänmeno, kaikkine huvitteluneen ja juhlineen. Samanlainen riehakkuus ei kuitenkaan jatkunut mentäessä 1930- ja 1940 -luvulle, koska vuosikymmeniä varjostuvat lama ja toinen maailmansota. Niinpä pikkumustakin painui unholaan, kunnes 50-luvulle tultaessa se muistutti taas olemassa olollaan.

Tultaessa 1930-luvulle naisten poikamaisuus sai väistyä ja tilalle tuli perinteisempi ja aistikkaampi naisellisuus, 1920-luvun kulmikkaat muodot muuttuivat pehmeiksi ja vyötäröpalasi paikalleen. Suurin syy muodin radikaaliin muutokseen oli maailmantalouden kriisi, 1929 New Yorkin pörssiromahdus, joka oli pahimmillaan 1930 -luvun alussa. (Lehnert 2000, 32) Iltapukeutumisessa 1930-luvulla vaikuttivat sen ajan filmi-tähdet ja muodin suunnan määräsivät pariisilaiset muotitalot. Iltapukumuodossa suosiossa olivat leveä- ja pitkähelmaiset, selän paljaaksi jättävät iltapuvut. Pukujen kapea vyötärö ja tiukkamiehusta ennakoivat 1940-luvun lopulla syntyneitä New lookia. (Lehnert 2000, 35.) Arkipukeutumisessa muotiin tulivat niukkalinjaiset, hartiapainotteiset ja kantikkaat lyhyet hameet ja puvut. (Niemi & Huovila 1999, 235) Toisen maailmansodan alettua, 1939, vaatteiden toimivuudesta tuli tärkeä ominaisuus ja ne muuttuivat yksinkertaisemmiksi. (Rhodes 2006, 38)

3.2.2 1950-luku

Toisen maailmansodan, 1939–1945, loputtua, naiset halusivat pukeutua kauniimmin ja haaveilivat pehmeistä muodoista ja ylellisistä kankaista. Muoti ei ollut muuttunut miksikään siitä, mitä se oli ennen toista maailmansotaa; niukkalinjaiset, hartiapainotteiset ja kantikkaat lyhyet hameet ja puvut olivat edelleen muodissa. (Niemi & Huovila 1999, 42, 235.) 1940-luvun iltapukeutumisessa suosittiin kreikkalaisten patsaiden innoittamia, putkimaisia iltapukuja ja tyypillinen sen ajan iltapuku oli koristeltu kauttaaltaan helmillä. Sodan päätyttyä iltapukujen linjat muuttuivat pehmeämmiksi ja naisellisemmiksi ja vuosikymmenen lopulla sota-ajan siluetti sai väistyä lopullisesti. (Rhodes 2006)

Christian Diorin luoma New look-linja 1940-luvun lopussa oli kaikkea sitä, mitä naiset halusivat. New lookin tunnuspiirteitä olivat leveät, pohjemittaiset hameet, ampiaisvyötärö, tiukka miehusta, topattu lantio ja laskeutuvat hartiat. (Lehnert 2000, 43) (Kuva 4.)

Kuva 4. Diorin luomat 1950-luvun siluetit

Kaksi vastakohtaista siluettaa vallitsi 1950-luvulla. Vaihtoehtoina olivat hulmuava kellohame ja kapealinjainen polvipituinen kynähame, jotka molemmat korostivat kapeaa vyötäröä. Sotavuosien ankeuden jälkeen naiset korostivat naisellisuuttaan, vartalon puutteita ja virheitä korjailtiin toppauksilla ja vartaloa muokkaavilla alusvaatteilla. Täydellinen tiimalasivartalo syntyi nailonista valmistetun korseletin avulla, joka nosti rintoja ulos- ja ylöspäin, kavensi lantiota ja teki vyötäristä ampiaismaisen. Muoti saneli jäykät ja epämukavat pukeutumissäännöt. Hyvin pukeutuvan naisen piti käyttää hattua ja käsineitä ollessaan ulkona ja asusteiden täytyi olla samanvärisiä, esimerkiksi huulipunaa piti sointua korkokenkien väriin. Naiset halusivat näyttää viehättäviltä ja hienostuneilta. (Rhodes 2006, 86–87.)

Kuva 5. Yksi Diorin suunnittelemissa cocktailpuvuista

Iltapukeutumisesta tuli 1950-luvulla jälleen tärkeä asia, kuten se oli ollut 20-luvulla. Iltapuvuissa oli ylileveä helma ja olkapäät jätettiin paljaksi. Syntyi cocktailpuku (Kuva 5.), joka ei ulottunut lattiaan ja oli muotoilultaan hillitympi kuin sen aikainen ilta-päiväpuku. Cocktailpukua käytettiin monissa eri tilaisuuksissa. (Lehnert 2000, 44) Dior esitteli cocktailpuvun vuonna 1947, ensimmäisen kokoelmansa yhteydessä. Siinä oli syvään uurrettu päántie, hartiaton miehusta ja polven alle ulottuva helma. Cocktailpuku sopi kaikenlaisiin alkuillan juhlatilaisuuksiin, teatteriin, teelle tai kesäillan tansseihin. Puku ei ollut liian juhlallinen ja tarjosi siten tilaisuuden käyttää runsaasti koruja. Mekko oli mieleinen niin teineille, koska se sai heidät näyttämään vanhemmilta, kuin aikuisillekin naisille, koska se teki heistä nuoremman näköisiä. (Niemi & Huovila 1999, 280)

Pikkumustan suosio oli huipussaan 1950- ja 1960 -luvuilla, jolloin ihmiset heräsivät sodan jälkeisestä horroksesta ja alkoivat taas käydä ulkona ja panostaa pukeutumiseensa enemmän. Vuosikymmenen aikana vallinnut elämänsenne ja muoti mahdollistivat pikkumustan uudelleen tulemisen.

Vapaa-aika sai 1950-luvulla suuren painoarvon ja sitä varten oli oma muotinsa. Käytiin puutarha- ja cocktailkutsuilla, harrastettiin urheilua ja matkusteltiin lämpimiin maihin. Rock and roll ja elokuvat olivat suunnannäyttäjiä, joita nuoriso seurasi ja otti vaikutteita. Nuoriso pukeutui elegantisti ja siististi. (Niemi & Huovila 1999, 249–250.) 1950 -luvulla teineistä tuli tärkeä kuluttaja ryhmä. Nuoriso kaipasi omaa musiikkityyliä ja muotia ja otti vaikutteita James Deanista, Elvis Presleystä ja Marilyn Monroesta. (Rhodes 2006, 103.)

3.2.3 1960-luku

Nuorisokulttuuri ja -muoti, jotka saivat alkunsa 1950-luvulla, kukoistivat 1960-luvulla voimakkaampana kuin koskaan ennen. (Connikie 1990, 5) Hienostuneet pariisilaiset muotitalot eivät olleet enää 1960-luvun muotimaailman keskus, jota ne olivat olleet esimerkiksi 1920-luvulta 1950-luvulle saakka. Lontoosta tuli muodin uusi pääkaupunki. (Lehnert 2000, 64.) Vuosikymmenellä syntyi niin kutsuttu halpamuoti, prêt-à-porter ja putiikkimuoti, joka oli kaikkien ulottuvilla. (Niemi & Huovila 1999, 353)

Nuoret halusivat muotia, joka vastasi heidän ikäryhmänsä elämäntuntoa ja oli taloudellisesti heidän ulottuvilla. Ajan henkenä oli nuorekkuus ja seksikkyys, jonka osoit-

tivat minihameet ja läpinäkyvät vaatteet. Siluetti oli solakka ja tyttömäinen, sellainen kuin Twiggy, joka oli 60-luvun tyyli-ikoni. (Kuva 6.)(Lehnert 2000, 56.)

Kuva 6. Twiggy 1960-luvun mekossa

Perinteiset säännöt pukeutumisessa poistuivat ja samaa asua pystyi nyt käyttämään päivällä töissä ja illalla ulkona. (Powell & Peel 1988, 78) 1960-luvun puvut muistuttivat siluutiltaan 1920-luvun suoraa ja väljiä elegantteja leninkejä, vaikka 60-luvun väljät mekot olivatkin niihin verrattuna kuin pikkutyttöjen mekkoja. Mekkojen leikkaus oli suora tai alaspäin levenevä, niiden kankaat olivat yleensä suurikuvioisia ja kirkkasvärisiä. Niissä ei ollut monimutkaisia ja koristeellisia yksityiskohtia ja eikä erikoisia leikkauksia kuten 1920-luvun mekoissa. Yksinkertaisen leikkauksen ansiosta suuri-kuosinen kangas ja kirkkaat värit pääsivät oikeuksiinsa. (Lehnert 2000, 57.)

Pukeutumisessa ja muodissa ei enää 1960-luvulla eletty yhden vallitsevan muodin mukaan, jonka jokin suuri muotitalo oli ennalta määrittänyt. Muoti syntyi kaduilla ja se omaksuttiin sieltä prêt-à-porter -mallistoihin ja haute coutureen, joka oli menettänyt arvostetun asemansa muodin suunnannäyttäjänä. Muotiin tulivat muun muassa hippityyli, jonka tunnuspiirteinä pidetään pitkiä, maahan asti ulottuvia hameita, pitsipaitoja, huiveja ja hiusnauhoja. (Lehnert 2000, 59.) Samoihin aikoihin kun hippityyli tuli muotiin sen rinnalle tuli futuristinen muoti, joka sai innoituksensa ensimmäisestä kuuhun laskeutumisesta. (Lehnert 2000, 68)

Vuosikymmenen vaihduttua, 1970-luku ja sen tyyli mukailivat 60-luvulla alkanutta hippityyliä. 1970-luvulla ei syntynyt uutta itsenäistä siluettia, vaan jatkettiin ja kehitettiin 60-luvun trendejä ja pohjustettiin 1980-luvun muotia, joka erottui aiemmista kausista selvästi itsenäisenä kokonaisuutena. Muoti kehittyi vapaammaksi ja siinä näkyi aiempaa voimakkaampi vapaa-ajan pukeutumisen vaikutus. 1980-luvulla vapautettiin käsityksestä, joka muodissa oli vallinnut, että jokaisella aikakaudella on oma tyyliinsä, yhteinen trendi, niinpä laaja tyylikirjo löi itsensä läpi. Ajan siluetti oli harteikas ja miesmäinen ja kauneusihanteeksi tuli sporttinen, hoikka, lihaksikas ja kunni-anhimoinen nainen. (Lehnert 2000, 73, 84–85.)

3.2.4 1990-luku

Pikkumustalla ei ollut merkittävää asemaa muodissa 1970-, 80-, ja 90-luvuilla, koska alatyylit kuten grunge, punk ja hiphop olivat vahvasti esillä, ei pikkumustalle jäänyt sijaa. Kaikki halusivat poiketa massassa, olla oma itsensä ja kehittää oman tyyliinsä. On sanottu, että 1990-luku oli vuosikymmen vailla rajoja, muoti menetti makunsa ja ihmiset tyytyivät hillittyyn peruspukeutumiseen. (Niemi & Huovila 1999, 550) 1990-luvun muoti leikki androgynialla, sukupuolten välisiä eroja hälväntävillä vaateilla, joita molemmat sukupuolet käyttävät. Muoti oli urheilullista ja naisellista, vaatimatonta ja prameaa, ruokotonta ja hienostelevaa, kaikkea tätä samaan aikaan. 1990-luvulla syntyi menneiden vuosikymmenten muunnelmia tyyleistä ja silueteista. Kertausmuodit seurasivat toisiaan ja eniten otettiin vaikutteita 1960- ja 1970-lukujen muodista. (Lehnert 2000, 103.) Ei syntynyt uusia siluetteja, vaan vanhoista silueteista ja tyyleistä tuli näyttäviä muunnelmia. Tuolloin muodille oli tyyppillistä lyhyt elinikä, jatkuvat muutokset ja uuden löytäminen. Vuosikymmenen alun muoti mukaili lamaa, joten vaatteet olivat käytännöllisiä ja pelkistettyjä. 1990-luvulla musiikki vaikutti nuorten pukeutumiseen, etenkin muotiin tulivat poikabändi ja tyttöbändit, joiden pukeutumista jäljiteltiin. 1990-luvun naisihanne oli anorektisen laiha ja muotiin tuli niin kutsuttu heroin chic-look, joka ihannoit riutuneen ja kuihtuneen näköistä rappiolla olevaa naista. (Lehnert 2000, 98, 103–106.)

3.3 Pikkumustan uudet kuviot

Pikkumusta on ollut yli 80 vuoden ajan naisten suosikki, koska moni nainen näyttää upealta se yllään, kunhan muistaa pukeutua vartalotyypinsä vaatimuksiensa mukaan ja korostaa mekon avulla parhaita puoliaan. Nykypäivänä pikkumusta on laajempi käsite,

sillä mekko voi olla monen näköinen ja värinen. Väriykseltään se voi olla esimerkiksi sininen, punainen tai valkoinen, jolloin sitä kutsutaan pikkuvalkoiseksi. (Sarvi 2008, 74) Mekossa voi olla pitkät hihat, leveä tai kapea helma, olkaimeton tai halter neck pääntie, lista on loputon. Yksi kuuluisimmista pikkumustissa on Audrey Hepburnin (Kuva 7.) päällä ollut Givenchyn mekko elokuvassa Aamiainen Tiffanylla (1961). (Norton-Smith, 2008)

Kuva 7. Audrie Hepburn pukeutuneena pikkumustaan

Pikkumustaa voidaan käyttää päivittäin, aamusta aina yön pikkutunneille saakka, jolloin sopiva tyyli tilanteeseen luodaan oikeanlaisilla asusteilla. Esimerkiksi pikkumusta mekko voidaan pukea töihin villatakin ja matalakantaisten sandaalien kanssa, eikä tyylistä tällöin tule liian juhlava. Ja saman mekon voi pukea päälle illalliselle näyttävien korujen ja korollisten avokkaiden kanssa ja luoda täydellisen iltalookin. Siitä voi tehdä myös pirteämmän, yhdistämällä siihen kirkkaan värisiä asusteita, esimerkiksi vyön, laukun ja kengät. Samaan pikkumustaan voi pukeutua vaikka esimerkiksi koko viikon ja näyttää silti erilaiselta joka päivä, kunhan asusteita vaihtaa tarpeen mukaan. (Norton-Smith, 2008)

Mallistoni nimi, pikkumustan uudet kuviot, tuli suunnittelemani mekkojen pintakuviosta, jotka loin leikkaussaumoilla, nauhoittamalla ja limittäin ommelluilla kangaspaaloilla. Uudet kuviot viittaavat myös niiden käyttötilanteisiin, koska ne eivät sovi pistettäväksi päälle esimerkiksi koulun penkille tai toimistotöihin, sillä ne näyttävät varsin juhlavilta ja ovat materiaaleiltaan näyttäviä. Suunnitellessani pukuja mietin tiettyä

tilaisuutta, jossa niitä voisi käyttää. Koska puvut ovat tyylikkäitä ja omalla tavallaan myös leikkisiä, ajattelin niiden sopivan hyvin juhlatiin illalliskutsuihin, gaala-asuiksi elokuvan ensi-iltaan tai päättäjaispuvuiksi, ylipäätään tilaisuuksiin, joihin ei ole määritetty tiettyä pukukoodia, jonka mukaan pitäisi pukeutua. Ne sopivat tilaisuuksiin, joihin haluaa pukeutua juhlavasti olematta yli pukeutunut. Malliston mekot tarvitsevat rinnalleen vain vähän koruja tai muita asusteita, koska vaateen pintastruktuuri on suuressa osassa ja tyylin luominen on nopeaa ja helppoa. Perinteisen pikkumustan kanssa malliston mekoilla on yhteistä helman pituus, pukeutumisen helppous ja musta väri.

3.4 Musta väri ja sen symboliikka

Muotisuunnittelija Christian Lacroix on sanonut, että musta on kaiken alku ja nolla-kohta. (Niemi & Huovila 1999) Musta syntyy, kun kaikki väriympyrän värit, sininen, punainen ja keltainen ja niiden vastavärit, sekoittuvat keskenään. Siellä missä on mustaa, puuttuu valo, koska se imee kaiken valon itseensä. (Lindfors & Paimela 2004, 118.)

Mustalla värillä on monta eri sävyä ja niin positiivia kuin negatiivisia merkityksiä. Musta on harvoin täysin mustaa. Usein siinä on erilaisia vivahteita, joiden mukaan puhutaan esimerkiksi harmaan-, ruskean- ja sinisenmustasta väristä. (Lindfors & Paimela 2004, 118) Positiivisessa merkityksessä musta väri nähdään voimakkaana, oikeuttavana, sofistikoituneena ja eleganttina, sekä klassisena että rohkeana, myös vaatimattomana, vahvana, haavoittumattomana, asiallisena ja vakavana sekä arvovaltaisena että tyylikkäänä ja modernina. Mustan negatiivisia merkityksiä, joihin väri yleensä liitetään, ovat masennus, kuolema, suru, pahuus ja uhkaavuus ja alistaminen. (Eiseman 2006, 65.) Se on myös viettelevä ja arvoituksellinen väri, joka on aina muodissa. Musta edustaa vaurautta, ylellisyyttä ja se antaa itsestään näyttävän ja voimakkaan ulosannin. (Ambrose & Harris 2005, 128.)

Mustaa pidetään myös mielikuvituksettomuuden värinä. (Lindfors & Paimela 2004, 118) Se pyrkii rajoittamaan ja tukahduttamaan tunteita ja sulkemaan ihmisen omaan persoonallisuuteensa. (Andersson 1979, 71) Sitä pidetään vaikeasti lähestyttävänä ja pelottavana värinä. Sen avulla voi rakentaa ympärilleen suojaavan muurin, mutta silti se voi imeä vaikutteita ympäröivästä todellisuudesta. Näin se voi toimia voiman lähteenä. Musta on voimakas väri, joka vaatii kantajaltaan voimakasta persoonallisuutta ja mustasta pitävä onkin yleensä oman tiensä kulkija, joka hallitsee itseään. Sen käy-

tön helppoutena on sen yhdisteltävyys muiden värien kanssa ja se on tarpeen mukaan juhlava tai arkinen. (Särkikoski-Pursiainen 2001, 206)

Musta on saanut maineen seksikkyyden ja kokeneisuuden, uskallettujen, kiihottavien-tekojen edustajana. Mustan sanotaan peittävän näkyvistä hyvyyden ja totuuden, se merkitsee jotain pahaenteistä ja häijyä. (Reid 2003, 35.) Ennen kuin siitä tuli papiston tunnuksiksi sitä pidettiin pakanallisuuden, helvetin ja ikuisen kadotuksen vertauskuvana. Se oli kielteinen, maallinen, syntiä kuvaava väri. (Brusatin 1996, 46, 62) Mustaa ei kristillisessä värisymboliikassa pidetä varsinaisena värinä, vaan sitä kutsutaan värin haudaksi ja sitä käytetään vain pitkäperjantaina. (Rihlama 1997, 111)

Mustaa usein yhdistetään muihin väreihin, jolloin se kirkastaa niitä ja tuo toisen värin luonteen paremmin esiin. Musta yhdistettynä kultaan kertoo kunniaa ja siniseen yhdistettynä rauhallisuudesta ja sopuisuudesta (Wetzer 2000, 95, 101). Suurena määrinä mustaa väriä pidetään merkinä surusta ja menetyksestä ja sen takia sitä käytetään länsimaissa hautajaisvärinä. (Andersson 1979, 71) Musta on myös akateemisen maailman tunnusväri, jota käytetään muun muassa väitöstilaisuuksissa.

4 MALLISTON SUUNNITTELU JA TOTEUTTAMINEN

4.1 Suunnittelun lähtökohdat

Suunnittelun lähtökohtana olivat pikkumustat mekot, kierrätetyt vaatteet ja musta väri. Aluksi lähdin etsimään kuvia jo olemassa olevista pikkumustista kirjallisuuden ja Internetin avulla. (Liite 1) Vastaani tuli hyvin erilaisia mekkoja, mutta joissa perusidea oli sama, yksinkertaisuus ja musta väri. Kuvakollaasi on sekoitus tämän hetken tarjonnasta (Kuva 8).

Kuva 8. Kuvakollaasi tämän hetken pikkumustista mekoista (Liite 1.)

Mekkojen siluetti, materiaalit ja yksityiskohdat vaihtelivat hurjasti, osa oli seksikkäitä, toiset kiltimpiä, hihallisia tai hihattomia, läpikuultavia, matta- tai kiiltäväpintaisia, vyötäröä korostavia tai säkkimäisiä. Jokaiselle jotakin ilman, että poikkeaa massasta tai kunakin aikana vallitsevasta trendistä.

Ryhdyin suunnittelemaan mekkoja hyvissä ajoin, syksyllä 2009, koska tekemäni aika-
taulu oli suunniteltu tarkasti ja kuvauspäivä oli valittu. Tein paljon luonnoksia ilman tietoa siitä, mitä loppujen lopuksi halusin tehdä. Ensimmäiset luonnokset puvuista olivat pääntieltään avonaisia ja leikkaukseltaan samanlaisia, eikä niissä ollut mitään mielenkiintoista tai erikoista. Ideat kehittyivät matkan varrella avonaisista puvuista peittävämpiin malleihin. (Liite 2/1) Lopulta löysin mallistolleni punaisen langan luonnon muodoista; suomet ja terälehdet. Idean mallistolle sain katseltuani televisios-
ta luonto-ohjelmaa ja siinä esitettyjä hyönteisiä. Lähdin etsimään kuvia torakoista, perhosista, hämähäkeistä ja muista hyönteisistä, sekä kukista, puiden lehdistä ja erilaisista kasveista. Mood boardini (Liite 3) koostuu erilaisten kasvien, matelijoiden, kuo-
riaisten ja eläinten pinnan kuvioista, joista sain inspiraation suunnitella mallistoon erilaisilla pinnoilla varustettuja mekkoja. (Liite 2/2)

Kuva 9. Mood board

Mood board (Kuva 9.) tukenani lähdin suunnittelemaan mekkoja, joihin jokaiseen tuli yksi yksittäinen kuvio, joko koko mekon peittävänä pintana tai pienenä, mutta erottavana ja näyttävänä yksityiskohtana. Annoin jokaiselle mekolle nimen sen kuvioinnin mukaan, kuten torakka, seitti, käärme ja simpukka, jotta mustien mekkojen erottaminen toisistaan kävisi helpommin.

4.2 Mallien valinta

Mallistooni kuuluvien mekkojen valinta oli vaikeaa, koska luonnoksia oli lukuisia ja tein monta erilaista vaihtoehtoa esimerkiksi käpy-mekon kuviosta, vaihdoin kuvion paikkaa ja suuruutta mekon siluettiin sopivaksi. Päätin, että mallistoon kuuluu seitsemän pikkumustaa mekkoa, joissa jokaisessa on omanlaisensa kuvio ja siluetti. (Liite 4) En uskonut mekkojen erilaisuuden tekevän mallistosta sekavaa ja rikkonaista, koska niitä yhdistää musta väri (Kuva 10.)

Kuva 10. Esityskuvia mekoista (Liitteet 4/7, 4/2 ja 4/5)

Valmistettavaksi valitsin käpy-mekon, käärme-mekon ja torakka-mekon. Nuo kolme mekkoa valitsin, koska ne olivat malleiltaan toisistaan poikkeavia ja jokainen mekko toisi oman haasteensa niin kaavoitukseen kuin ompelemiseenkin. Valmistin puvut koissa 34, 36 ja 40, koska ne vastasivat aiemmin päätettyjen mallien mittoja. Valmistettujen mekkojen valintaan vaikutti myös materiaali, vanhat vaatteet, joita oli rajoitusti.

4.3 Materiaalin hankkiminen

Mallistoni materiaaleina yhdistin vanhoja vaatteita ja kangasliikkeistä ostettua uutta kangasta. Vanhat vaatteet ostin Kouvolan ja Kuhmon kirpputoreilta ja kierrätyskeskuksista sekä kävin läpi oman vaatekaappini tarjonnan. Uutena ostin mekkoihin vuorikankaat ja piilovetoketjut ja käpy-mekon paljettinauhan. Kirpputoreilta etsin hyväkuntoisia ja värinsä säilyttäneitä mustia vaatteita, jotka olisivat kooltaan suuria, jotta kangasta pukuihin olisi mahdollisemman paljon, eikä kankaan loppuminen tuottaisi ongelmia. Olin jo aiemmin, ennen vaatteiden ostoa määritellyt, että yksi vaatekappale saisi maksaa maksimissaan kolme euroa.

Suunnittelemissani puvuissa en käyttänyt valmiiden vaatteiden osia, kuten kauluspaitaa tai valmista hametta, joista pienillä muutoksilla olisi saanut tehtyä vaateen rungon. Ideana oli käyttää pelkkä kangas, eikä vaateen olemassa olevaa muotoa. Kuvasin kirpputorilta löytämäni vaatteet ennen niiden purkamista, jotta pystyisin jälkikäteen näyttämään mistä kaikesta pikkumustat on tehty. Purin kaikkien vaatteiden saumat,

jotta sain kankaan tasoon pöydän pinnalle. Otin talteen ehjät vetoketjut ja kuminauhut ja muut vastaavat tarvikkeet, joita pystyy käyttämään vielä jossain muussa yhteydessä.

4.4 Suunnitelmasta valmiiksi vaatteeksi

Aloitin vaatteiden valmistuksen tekemällä 1:4 kaavat, jotta suurien kaavojen tekeminen olisi helpompaa ja kävisi mutkattomammin. Kaavojen teon jälkeen mietin mistä materiaalista ne teen ja mikä materiaali riittää kuhunkin mekkoon, niin että lopputulos näyttää hyvältä ja siltä kuin olin sen mielessäni kuvitellut. Kaksi tekemääni mekkoa, käpy ja käärme, ovat muodoiltaan ja leikkauksiltaan yksinkertaisia, kolmas mekko, torakka, on monimutkaisempi, koska se on koottu useammasta palasta. Nimensä mekot ovat saaneet kuvioistaan. Aloitin mekkojen teon kolme viikkoa ennen jo etukäteen sovittoa kuvauspäivää, joten aikaa oli rajallisesti niiden tekoon. Vähäinen aika pelotti, koska mekkoja oli kuitenkin kolme ja jokaisen kohdalla piti ajatella yksityiskohtia ja istuvuutta mallien päälle.

4.4.1 Torakka-mekko

Torakka-mekon (Kuva 11.) kaavoitus oli haastavaa, koska se koostui useasta erikokoisesta palasesta ja kaikki muotolaskokset täytyi piilottaa leikkaussaumoihin tai poistaa kokonaan. Poikittaisen rintamuotolaskoksen siirtäminen leikkaussauman yhteyteen sujui ongelmitta ja pitkittäiset muotolaskokset piirsin pois, jotta sain kaavapalasia yhtenäiset. Mekon leikkuusuunnitelma täytyi miettiä tarkkaan, koska kangasta oli rajallisesti, eikä virheisiin ollut varaa.

Kuva 11. Torakka-mekko (Liite 8/1) Kuva: Veikko Huotari

Käytin mekkoon kolme kirpputorilta löytämäni hametta. (Liite 5/1) Hameet olivat joustoltaan ja materiaalin tunnultaan lähes samat, joten ne sopivan hyvin yhteen. Hameiden värit poikkesivat hieman toisistaan, vaikka kaikki olivatkin mustia, olivat ne sävyiltään erilaisia. Koska, mekko koostui yhteensä 48 päällekkäisestä/rinnakkaisesta osasta, täytyi kaavat asetella kankaille siten, ettei mekkoon tullut kohtia, joissa kaksi vierekkäistä palasta olisivat olleet samaa kangasta. Lisäksi halusin säilyttää idean säännönmukaisesta raidallisuudesta, joka muodostui kankaiden erisävyisyydestä. (Liite 6/1)

Mekon vuorittaminen oli oma haasteensa, sillä kuinka vuorittaa joustavasta materiaalista tehty vaate? Mekko tarvitsi vuoren, koska helma on takaa pidempi kuin edestä, enkä halunnut saumanvarojen näkyvän helman alta. Olisin käyttänyt samoja kankaita kuin mistä mekon tein, mutta kun niitä ei enää ollut, täytyi miettiä muita vaihtoehtoja. Mietin ratkaisuja ja eri materiaaleja mekon vuorittamiseen. Vaihtoehtoina olivat ohut ja joustava trikoo, joustamaton vuorikangas ja himmeästi kiiltävä ja joustava lycra. Päädyn lycraan, koska se soveltui tarkoitukseen parhaiten. Kangas on mattakiiltävää

ja se on otettu kirpputorilta löytämästäni puserosta. (Liite 5/1) Pääntiellä mekossa on muotokaitale ja vuoritin olkaimen sekä tein vuorin kiertämään mekon helman, muu mekko on vuorittamaton. Mekosta tuli raidallinen, mikä tekee siitä mielenkiintoisemman näköisen kuin jos olisin tehnyt sen yhdestä ja samasta kankaasta. Sävyeroja ei juuri huomaa kaukaa katsottuna, mutta lähempää katsottuna mekon idea erottuu.

4.4.2 Käärme-mekko

Käärme-mekko (Kuva 12.) on samalla tavalla yksiolkaiminen kuin torakka-mekkokin, mutta olkain menee vasemman olan ylitse. Idean mekkoon sain käärmeennahan suomista ja sen luomasta pinnasta. Mekon leikkaus on yksinkertainen ja käytin siinä kahta eri materiaalia, satiinia suomissa ja miehustassa sileää, mattapintaista kangasta. Suomuihin käytin kaksi satiinipuseroa, sekä vanhoja ylijäämätilkkuja. (Liite 5/2) Koska mekon miehustaan tarvittiin paljon kangasta, jota ei kirpputoreilta löytynyt ainaakaan kohtuulliseen hintaan, päätin käydä ostamassa kankaan kangasliikkeestä.

Käytetyissä satiinikankaissa oli erilainen kiilto ja ne olivat paksuudeltaan erilaiset, koska halusin suomista tehdyn pinnan näyttävän eläväiseltä. Suomut tein kaksinkertaisesta satiinista, joihin laitoin tukikankaan väliin, jotta niistä tuli hieman jäykempiä ja suomut säilyttäisivät muotonsa paremmin. Tein suomut satiinista, koska halusin valon taittuvan kankaan pinnasta ja tekevän siitä moniulotteisen. (Liite 6/2) Suomut olisivat voineet olla myös mattapintaisia ja miehustaosa satiinia, mutta mekosta ei olisi tullut läheskään niin mielenkiintoisen näköistä kuin se on nyt.

Kuva 12. Käärme-mekko (Liite 8/2) Kuva: Veikko Huotari

Suomujen asettelu kankaalle vaati paljon työtä, sillä täytyi miettiä, kuinka saan kuvion näyttämään kauniilta ja yhtenäiseltä ja kuinka palaset asettuvat miehustakankaaseen, ilman, että ne nousevat pystyyn. Ompelin suomut miehustakankaaseen limittäin, jolloin toinen suomu peittää kiinnitysompeleen ja pinnasta tulee kauniin yhtenäinen. Lisäksi kiinnitin suomujen kulmat parilla käsiompeleella toisiinsa, näin estin suomujen nousemisen pystyyn ja ompeleiden näkymisen suomujen alta. Suomujen asettelussa meni paljon aikaa, koska niitä oli vaikea saada asettumaan kankaalle kauniisti. Välillä muodostunut pinta näytti levottomalta tai liian täyteen ahdetulta. Saavuttaakseni täydellisen ja tasapainoisen pinnan, asettelin suomut kankaalle neljästi ennen kuin lopputulos oli tyydyttävä.

4.4.3 Käpy-mekko

Käpy-mekko (Kuva 13.) sai ideansa nimensä mukaisesti kävyn pinnan rakenteesta. Mekko on tehty vanhasta satiinihameesta, jonka löysin vaatekaappini perukoilta. (Liite 5/3) Mekon leikkaus on yksinkertainen; pitkittäissaumat ja leikkaus rinnan alapuolella. Käpy-mekon suomut tein kankaan pintaan nauhoittamalla. Nauhana käytin ohut-

ta paljettinauhaa, joka kimaltelee kauniisti valon osuessa siihen. Paljettinauha sopii pohjakankaan kanssa hyvin yhteen, koska miehusta kangas ei ole kiilloltaan suuri. (Liite 6/3)

Kuva 13. Käpy-mekko (Liite 8/3) Kuva: Veikko Huotari

Paljettinauhan edeltäjänä oli mattapintainen trikoosta tehty nauha ja puuvillakanttinauha sekä puuvillalangasta itse punotut nauhat. Hylkäsin nuo vaihtoehdot, koska ne näyttivät liian arkisilta ja tylsiltä. Puuvillakanttinauha ja trikoosta ommeltu nauha olisivat vetäneet miehustakankaan rumasti rypyyn, koska ne olisi pitänyt kiinnittää useammalla ompeleella pohjakankaaseen ja nauhat olisivat olleet liian raskaita juhlamekkoon. Paljettinauha oli käytännöllisempi, koska se kaartui muotoonsa kauniisti ja tarvitsi kiinnittyäkseen muutaman tipan liimaa. Paljettinauha piti liimata hyvin kiinni, jottei se olisi jäänyt irralliseksi, jolloin se olisi voinut tarrautua kävellessä johonkin. Vuorin mekkoon tein mustasta vuorikankaasta ja tuin päätien ja kädentiet tukikankaalla, jotteivät ne venyisi käytössä. Paljettinauhan muotoilu ja sen kiinnittäminen mekkoon veivät kaikkein eniten aikaa mekkoa tehdessä. Ennen kuin aloin muotoilla nauhaa mekon päälle, nauhoitin ohuella langalla vaaka- ja pystysuorat viivat kankaalle, jotta paljettinauhasta tehdyt kuviorivit olisivat mahdollisimman suorassa, tasaisesti ja samankokoisia. Kiinnitin nauhan mekkoon kuumaliima pistoolin avulla, joka osoit-

tautui helpommaksi vaihtoehdoksi kuin käsin ompeleminen. Nauhojen kiinnittäminen mekkoon tasaisesti oli haastavaa. Kuviosta ei tullut säännönmukainen niin kuin olisin halunnut, mutta mekko näyttää hauskemmalta, kun kuviot ovat vähän epätasaiset.

4.5 Pukujen stailaus ja valokuvaus

Halusin, että tekemäni mekot valokuvataan, koska tahdoin hyvät kuvat töistäni opinäytteeseeni ja mahdollisesti myöhempää portfolioa varten. Annoin valokuvaajalle vapaat kädet kuvien tyyliin ja mallien asentojen suhteen, koska luotin kuvaajan kykyyn hahmottaa tila ja valaistus parhaalla mahdollisella tavalla.

Pukujen kuvaukset järjestettiin Oulussa, Oulun taidemuseon esittelytiloissa 28.3.2010. Taidemuseo oli varattuna käyttöömme kello 9.00–10.00 väliselle ajalle ja valokuvat tuli ottaa siten, että teokset jäivät taka-alalle. Kuvauspaikan oli sopinut valokuvaajana toiminut Veikko Huotari ja kävimme hänen kanssaan muutamaa päivää aikaisemmin katselemassa mahdollisia kuvauspaikkoja valmiiksi, jottei niiden pohtimiseen kuvauspäivänä olisi kulunut aikaa. Tilat olivat isot ja valoisa ja kuvauspaikkojen valinta kävi nopeasti. Rauhallinen ja väriltään neutraali miljöö sopi paikaksi hyvin ja tekemäni puvut tulivat hyvin esille. Yhteistyö kuvaajan kanssa sujui mutkattomasti ja kuvien lopputulos oli onnistunut ja kuvausympäristöönsä sopiva.

Mekkojen stailauksesta päätin yhdessä ystäväieni kanssa, koska halusin kuulla myös heidän ehdotuksia asiaan. Mielestäni mekot eivät tarvitseet rinnalleen runsaasti koruja tai muita asusteita, koska niiden pintastrukturi oli itsessään näyttävä. Niinpä, keskityin stailauksessa enemmän mallien hiuksiin ja meikkeihin. (Liite 7/4, Kuva 14.)

Kuva 14. Kaikki yhdessä (Liite 8/4) Kuva: Veikko Huotari

Torakka-mekkoon tein voimakkaan ilmeen, koska mekko oli siluutiltaan ja kuvioltaan raju. Mallin hiukset kiharrettiin, jotta hiuksista oli saatu tuuheat ja pöyheät, hieman epäsiistinnäköiset ja seksikkäät. Silmämeikistä tuli mahdollisimman tumma ja huulet saivat luonnollisenvärisen punan. Jalassaan mallilla olivat mustat stilettoavokkaat. Koruja yhdistin mekkoon niukasti, käsikoru ja sormus riittivät, vaikka mekkoon olisi voinut yhdistää enemmänkin koruja. (Liite 7/1) Käärme-mekon jätin kokonaan ilman koruja, koska mekon kuviointi vei huomion. Mallin hiukset laitoin kiinni sivulle ja kiharsin auki jääneitä hiuksia. Meikissä keskityin silmiin, tein 60-lukulaiset paksut rajaukset yläluomille ja huulia korostin luonnollisen värisellä huulikiillolla, kengät olivat mustat stilettoavokkaat. (Liite 7/2) Käpy-mekkoon en yhdistänyt kauheasti koruja, jottei kimalletta ja katsottavaa olisi ollut liikaa ja kokonaisuus näyttänyt sekavalta, niinpä koruiksi valittiin mustat pienet korvakorut. Mallin pitkät hiukset kiharrettiin ja laitettiin suurelle nutturalle niskaan, silmämeikiksi tuli kevyt ja huulet punattiin tummaksi. Jalkaansa malli laittoi kiiltonahkaiset remmiavokkaat. (Liite 7/3)

4.6 Mekkojen arviointi

Pikkumustien tekovaiheessa eniten aikaa veivät yksityiskohtien suunnittelu ja ompelu, Pysin siihen, että ompeleet ovat suorassa ja siististi tehty. Torakka-mekko oli kaikin mielenkiintoisin ja haastavin valmistaa, niin kaavoituksellisesti, kuin ompelullisestikin. Mekossa on monta saumaa, kolme erisävyistä kangasta ja takaa pidempi helma kuin edestä. Saumojen kohtaamispiste keskellä täytyi pysyä paikallaan, koska

muuten mekon siluetti olisi muuttunut täysin erilaiseksi aiotusta. Mekon raidallisuuden täytyi tulla esiin säännöllisesti toistuvana, tämä ei aivan toteutunut kankaan loppumisen vuoksi mekon helmassa, eikä olkaimessa. Mekon sivusaumojen ja kappaleiden kohtaussaumojen ompelu oli oma haasteensa, koska suurta heittoa samanväristen kappaleiden välille en sallinut. Onnistuin mekon ompelussa ja kaavoituksessa hyvin ja olen tyytyväinen kokonaisuudessaan mekon ulkonäköön.

Käärme-mekko oli, käpy-mekon rinnalla, helppo kaavoittaa ja ommella, mutta molempien mekkojen yksityiskohtien tekoon aikaa kului paljon. Käärme-mekon pintastruktuuri koostuu erikokoisista, mutta samanmuotoisista limittäin ommelluista paloista. Palojen tekemiseen kului kaksi kahdeksantunnin työpäivää ja niiden asetteluun kankaalle meni aikaa saman verran. Käpy-mekon nauhoittamiseen kului kolme täyttä työpäivää, mutta nauhan kiinnittäminen oli nopeaa ja yksinkertaista kuumaliimapyyntsyn ansiosta. Haasteellisinta nauhojen kiinnittämisessä oli saada ne asettumaan kankaalle suoraan ja säännöllisin välein. Torakka-, käärme- ja käpy-mekko istuivat mallien päälle hyvin. Kaavoituksellisesti olin tehnyt tarkkaa työtä, eikä vaatteiden kuvauksiin tarvinnut tehdä suuria muutoksia, vain pieniä sisäänottoja kuvaus tilanteessa. Siihen, miltä mekot näyttävät olen tyytyväinen. Valmistamani mekot näyttävät samoilta, kuin olin ne luonnoksiin piirtänyt, vaikka jokainen mekko eli valmistusvaiheessa. (Liite 2/2 ja Liite 7/4)

5 TUTKIMUSKYSYMYKSEEN VASTAAMINEN JA POHDINTA

Suunnitteluprosessini eteni spiraalimaisesti eteenpäin ja jouduin pohtimaan asettamiani tutkimusongelmia heti prosessin alkuvaiheesta lähtien. Alussa kysymyksenä oli, että mitä oikeasti haluan tehdä. Päähäni iskostui ajatus täysin mustasta mallistosta ja sitä kautta päätin suunnitella pikkumusta malliston, jossa leikitellään erilaisilla pinnanmuodoilla.

5.1 Tutkimuskysymyksiin vastaaminen

Pääongelmana oli millä keinoin luon uudennäköisen pikkumustan. Sen rinnalle muodostui joukko alaongelmia; Miten saan kuviot näkymään mustassa kankaassa ja kuinka yhdistelen materiaaleja? Miten saan mekon näyttämään mielenkiintoiselta käyttämällä vain mustaa väriä? Mitä materiaaleja minun tulee valita, jotta suunnittelemani vaate näyttää uudelta?

Ratkaistakseni pääongelman lähdin tutkimaan pikkumustan historiaa, aina sen synnystä 1990-luvulle ja tähän päivään ja kartoitin jo olemassa olevan tarjonnan. Perehdyin myös tutkimaan mustaa väriä ja sen symboliikkaa. Tutkimuksen läpi vuosikymmenten, koska halusin tietää niiden vaikutukset pikkumustaan. Vuosikymmenten kartoittaminen myös edesauttoi suunnittelutyötäni, jossa alkuun pääseminen oli hankalaa.

Sain selville, että pikkumusta mekko on siluutiltaan ja leikkaukseltaan ollut aina yksinkertainen, heti syntymästään lähtien. Uudenlaisen pikkumustan luodakseni täytyi minun keksiä keino, kuinka rikkoa tuo yksinkertaisuuden kaavan. En halunnut suunnitellun malliston mekoille tapahtuvan sitä, ettei niitä voida enää lukea kuuluvaksi pikkumustiin mekkoihin, joten päätin, etteivät radikaalit muutokset mekon yleisesti tunnettuun yksinkertaiseen siluettiin olleet tarpeen. Vaihtoehdoikseni jäi paneutua leikkaussaumoihin ja pintastruktuurin luomiseen.

Siitä seurasi joukko jo aiemmin lueteltuja alaongelmia, joita pohdin suunnitellessani mekkoja. Yksi alaongelmista oli: Kuinka saan kuviot näkymään mustassa kankaassa ja kuinka yhdistelen materiaaleja? Olin ennen suunnittelun aloittamista käynyt kirpputoreilla ja kierrätyskeskuksissa etsimässä mahdollisia materiaaleja mekkoihin ja sitä kautta saanut idean yhdistää matta- ja kiiltäväpintaisia materiaaleja toisiinsa. Kun, kaksi vastakohtaista materiaalia, tässä matta ja kiiltävä, yhdistetään, luo valo heijastavanpinnan kiiltävästä kankaasta ja kuvio nousee esiin mattapintaisen pohjakankaan avulla, joka puolestaan imee valoa itseensä, eikä heijasta mitään takaisin.

Toinen alaongelmista oli: Miten saan mekon näyttämään mielenkiintoiselta käyttämällä vain mustaa väriä? Löytämäni materiaalit, kierrätetyt vaatteet, olivat kaikki erisävyisiä mustia, jotka toistensa rinnalla näyttivät tummemmilta tai vastaavasti vaaleammilta mustan sävyiltä. Käytin hyväkseni tätäkin havaintoani, kun suunnittelin mallistoni mekkoja. Kierrätettyjen vaatteiden takia täytyi myös miettiä, mitä materiaaleja tulee valita, jotta suunnittelemani vaatteet näyttävät uusilta. Päädyin käyttämään tekokuituisia vaatteita, luonnonmateriaalien sijaan, koska löytämäni tekokuituiset vaatteet olivat säilyttäneet värinsä paremmin kuin luonnonkuiduista valmistetut. Käytin materiaaleina sekä uutta että vanhaa kangasta, koska halusin vaatteisiin jotain ekologista, sekä haastetta ja lisäväriä suunnitteluprosessiin.

5.2 Suunnitteluprosessin eteneminen

Havaintojeni ja materiaalien hankkimisen pohjalta lähdin suunnittelemaan pikkumusta mallistoa. Alkumielikuvan luominen tutkimuskysymysten pohjalta oli helppoa ja pohdinnan jälkeen löysin mallistolleni punaisen langan luonnon muodoista. Kartoitin aluksi pikkumustien tarjonnan ja loin mood boardin tukemaan suunnitteluani. Syntyneistä luonnoksistani lähdin valitsemaan mallistooni kuuluvat mekot. Halusin jokaisessa mekossa olevan erilainen kuvio toisiinsa verrattuna, jottei yksikään mekko mallistossa näyttäisi toisensa kopiolta. Seitsemästä valitusta mekosta, valitsin kolme mekkoja jotka valmistin. Mekot valitsin silmällä pitäen mallejani, joiden päällä halusin mekkojen näyttävän hyvin istuvilta ja mallinvartalolle sopivilta. Valmistettavien mekkojen valintaan vaikuttivat myös materiaalit, joita olin hankkinut aikaisemmin.

Malliston nimeksi annoin Pikkumustan uudet kuviot, joka tulee mallistossa olevien mekkojen uniikeista pintakuvioista. Mallistoni mekot poikkeavat ”vanhoista kaavoista”, niiden monimuotoisuudellaan, joka syntyy pintastruktuurista. Malliston mekkojen suunnittelussa pyrin luomaan uuden version klassikoksi muodostuneesta pikkumustasta, tarkemmin sanottuna seitsemän uutta versiota. Halusin luoda pukuihin kuosin ja kuvion käyttämättä perinteistä käsin painantaa tai digi-painatusta. Niinpä lähdin leikittelemään erilaisilla leikkaussaumoilla, kiiltävillä ja mattapintaisilla materiaaleilla, miehustakankaan päälle ommelluilla erimuotoisilla paloilla ja nauhoittamalla erilaisia kuvioita kankaalle. Halusin mekkojen näyttävän massasta poikkeavilta, mielenkiintoisilta ja uusilta verratessa olemassa olevaan tarjontaan, mutta semmoisilta, että siinä näkyy oma kädenjälki ja niistä voi olla ylpeä vielä tulevaisuudessakin.

5.3 Oma työskentely ja tulevaisuuden suunnitelmat

Halusin tehdä työn, joka inspiroi minua, jossa mielenkiintoni pysyy yllä koko prosessin ajan ja opettaa jotain uutta työmenetelmistä ja havainnointi tavoista. Työni tavoitteena oli luoda uudennäköinen pikkumusta, joka poikkeaa jo olemassa olevista pikkumustista mekoista ja samoin tavoitteena oli valmistaa kolme mekkoa kuvauksiin. Saavutin tavoitteeni ja olen tyytyväinen valmistamiini mekkoihin ja onnistuin luomaan uudennäköisiä pikkumustia mekkoja, käytettäväksi vähemmän muodollisiin tilaisuuksiin.

Hyvin suunniteltu aikataulu ja siinä pysyminen vaati itseltä paljon motivaatiota ja paneutumista asiaa kohtaan. Aikataulussa pysyminen auttoi työn valmiiksi saattamisessa. Aikataulutin työni tasapuolisesti kirjoittamisen, suunnittelun ja valmistettavien vaatteiden kesken ja aika riitti kaikkiin työn vaatimiin osa alueisiin mainiosti, kun seurasin laatimaani aikataulua järjestelmällisesti.

Motivaation ylläpitämiseksi työssä ja työskentelyssä auttoi aiheen valinta. Pikkumustan historia, Coco Chanel ja oman täysin mustan malliston luominen olivat keskeisiä motivaation lähteitä työssäni. Tulevaisuudessa aion perustaa oman toiminimen, jonka alla aion jatkaa samalla mustalla teemalla, suunnitellen arkivaatteita, juhla-asuja ja varmasti myös pikkumustia mekkoja ja ehkä mallistollekin saadaan jatkoa vielä tulevaisuudessa. Opinnäytetyö on mielestäni hyvin paljon itseni näköinen, enkä nyt voisi kuvitella, että olisin valinnut jonkin toisen aiheen päättötyölleni.

LÄHTEET

Ambrose, Gavin; Harris, Paul 2005: Basics Design 05 Colour. Lontoo: Thames and Hudson.

Andersson, Mary 1979: Väriterapia. Helsinki: Biokustannus Oy.

Anttila, Pirkko 1992: Käsityön ja muotoilun teoreettiset perusteet. Helsinki: WSOY

Brusatin, Manlio 1996: Värien historia. Helsinki: Kuriiri Oy.

Connikie, Yvonne 1990: Fashion of a decade. the 1960. London: B.T. Batsford Ltd.

Eiseman, Leatrice 2006: Color :massages and meaning, A Pantone® color resource. USA: Hand Books Press.

Ericsson Wärn, Karina 2005: Chic –valitse oikeat vaatteet –luo oma tyyli. Helsinki: WSOY.

Lehnert, Gertrud 2000: 1900-luvun muodin historia. Könnemann Verlagsgesellcchaft mbH, Köln.

Lindfors, Vuokko; Paimela, Sirkka-Liisa 2004: A la mode –Muodin ja pukeutumisen sanakirja. Helsinki: Otava.

Madsen, Axel 1990: Coco Chanel. Helsinki: Otava.

Niemi, Kirsi; Huovila, Riitta 1999: Muoti :Suunnittelijoiden vuosisata 1900-1999. Köln: Könnemann Verlagsgesellschaft mbH.

Norton-Smith, Dulcinea 2008: History os little black dress. http://womens-dresses-skirts.suite101.com/article.cfm/history_of_the_little_black_dress [viitattu 14.4.2010]

Powell, Polly; Peel, Lycy 1988: '50s and '60s style. London: Apple Press Ltd.

Reid, Lori 2003: Terveyttä ja elinvoimaa väreistä. Helsinki: Gummerus Kustannus Oy.

Rhodes, Zandra 2006. suomentaneet Laura Jänisniemi ja Olga Jänisniemi 2006
:Vintage Fashion: muodin vuosikymmenet. Helsinki: Otava.

Rihlana, Seppo 1997: Värioppi. Helsinki: Rakennustieto Oy.

Sarvi, Leena 2008: Tyyliä ja tarinoita. Helsinki: Books on Demand GmbH.

Särkikoski-Pursiainen, Hilkka 2001: Bisnespukeutuminen. Helsinki: Edita.

Vilkkä, Hanna 2006: Tutki ja havainnoi. Helsinki: Tammi

Wetzer, Hannele 2000: Värivaaka. Helsinki: Tammi.

ORIENTOIVAT LÄHTEET

Bond, David 1981: The Guinness guide to 20th Century Fashion. London: Guinness
Superlatives Limited.

Herald, Jacqueline 1991: Fashion of a decade the 1920s. London: B.T. Batsford Ltd.

Huttunen, Martti 2005: Värit pintaa syvemmältä. Helsinki: WSOY.

Taatila, Minna 1995: Kuosittelu. Helsinki: WSOY

Werle, Simone 2009: Fashionista a century of style icons. Prestel, Munich, Berlin,
London, New York.

Woodall, Trinny; Constantine, Susannah 2002: Parhaat puolet esiin. Helsinki: Otava.

Vaara, Riitta 2006: Meikistä maskiin. Helsinki: Edita.

Zelanski, Paul; Fisher, Mary Pat 2006: Color. New Jersey: Pearson.

KUVALUETTELO

Kuva 1. Viitekehys

Kuva 2. Chanelin suunnittelema pikkumusta. (Niemi & Huovila 1999, 117)

Kuva 3. Charleston leninki (Niemi & Huovila 1999,87)

Kuva 4. Diorin luomat 1950-luvun siluetit (Niemi & Huovila 1999,261)

Kuva 5. Yksi Diorin suunnittelemissa cocktailpuvuista (Niemi & Huovila 1999, 263)

Kuva 6. Twiggy 60-luvun mekossa. google kuvahaku: twiggy.

http://blog.lib.umn.edu/raim0007/gwss3307_fall2007/twiggy_2.jpg [Viitattu 7.4.2010]

Kuva 7. Audrie Hepburn pukeutuneena pikkumustaan (Niemi & Huovila 1999, 119)

Kuva 8. Pikkumustin kartoitus

Kuva 9. Mood board

Kuva 10. Esityskuvia mekoista

Kuva 11. Torakka-mekko

Kuva 12. Käärme-mekko.

Kuva 13. Käpy-mekko.

Kuva 14. Kaikki yhdessä.

Kuvat 11-14: Veikko Huotari, Toimittaja, Sanomalehti Karjalainen, Lieksan aluetoimitus, veikko.huotari@karjalainen.fi

Kuvat 11-14 kuvauspaikka: Oulun taidemuseo, Kasarmintie 7, PL 44, 90015 Oulun kaupunki, www.ouka.fi/taidemuseo

LIITELUETTELO

- Liite 1. Pikkumustien kartoitus
- Liite 2/1 Luonnoksia
- Liite 2/2 Luonnoksia
- Liite 3. Mood Board
- Liite 4/1 Esityskuva torakka-mekko
- Liite 4/2 Esityskuva käärme-mekko
- Liite 4/3 Esityskuva käpy-mekko
- Liite 4/4 Esityskuva seitti-mekko
- Liite 4/5 Esityskuva simpukka-mekko
- Liite 4/6 Esityskuva lehti-mekko
- Liite 4/7 Esityskuva terälehti-mekko
- Liite 5/1 Materiaali torakka-mekko
- Liite 5/2 Materiaali käärme-mekko
- Liite 5/3 Materiaali käpy-mekko
- Liite 6/1 Torakka-mekon pintastrukturi
- Liite 6/2 Käärme-mekon pintastrukturi
- Liite 6/3 Käpy-mekon pintastrukturi
- Liite 7/1 Torakka-mekko stailaus
- Liite 7/2 Käärme-mekko stailaus
- Liite 7/3 Käpy-mekko stailaus
- Liite 7/4 Ryhmäkuva
- Liite 8/1 Torakka-mekko
- Liite 8/2 Käärme-mekko
- Liite 8/3 Käpy-mekko
- Liite 8/4 Kaikki yhdessä

Liitteiden 6, 7 ja 8 kuvat on ottanut: Veikko Huotari, Toimittaja, Sanomalehti Karjalainen, Lieksan aluetoimitus, veikko.huotari@karjalainen.fi

Liitteiden 7/1, 7/2 ja 7/3 kuvauspaikka: Ystäväni asunto

Liitteen 7/4 ja liitteiden 8. Kuvauspaikka: Oulun taidemuseo, Kasarmintie 7, PL 44, 90015 Oulun kaupunki, www.ouka.fi/taidemuseo

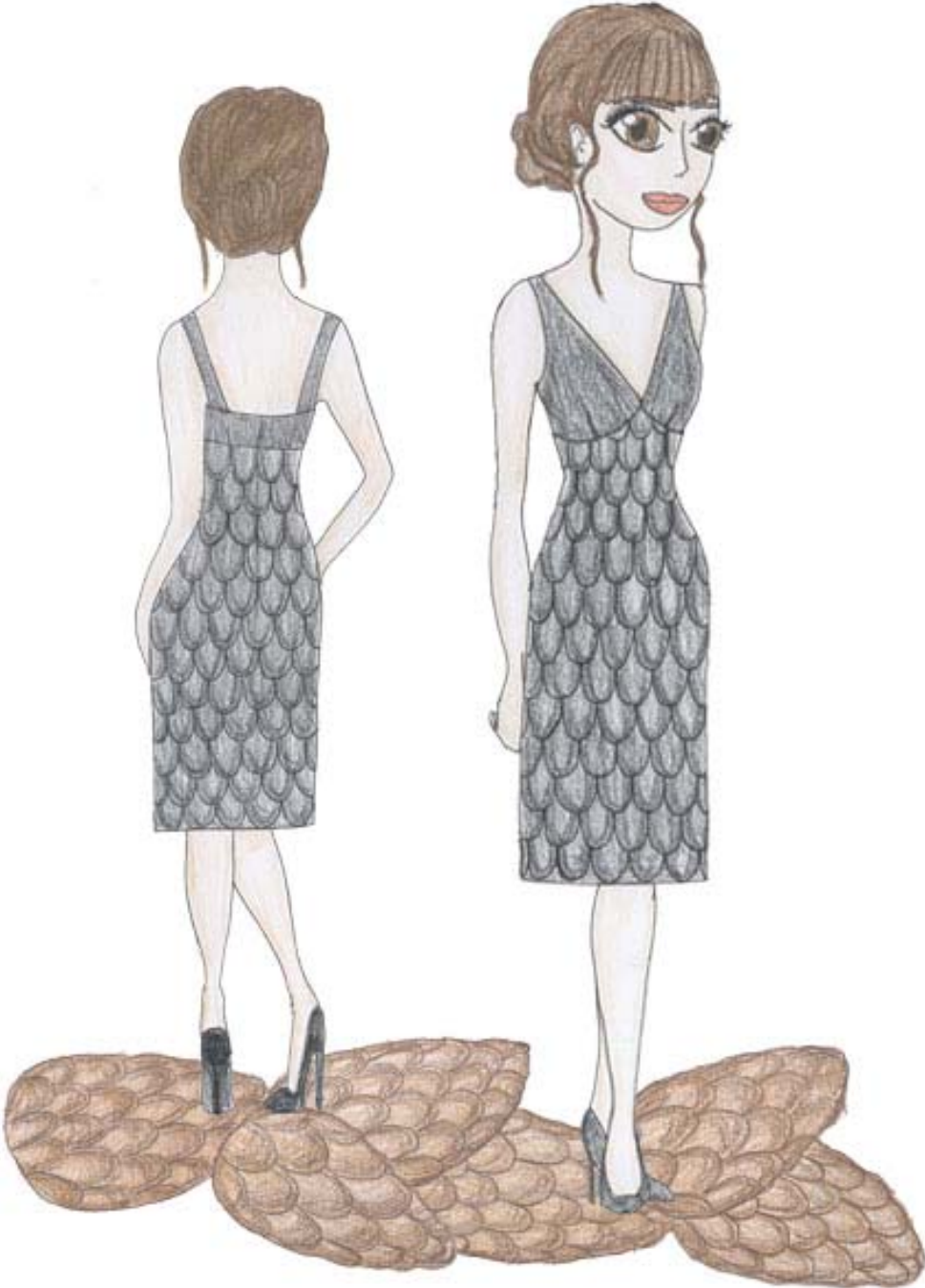

Liite 5/1 Materiaali torakka-mekko

Liite 5/2 Materiaali käärme-mekko

Liite 5/3 Materiaali käpy-mekko

Liite 6/1 Torakka-mekon pintastruktuuri Kuva: Veikko Huotari

Liite 6/2 Käärme-mekon pintastruktuuri Kuva: Veikko Huotari

Liite 6/3 Käpy-mekon pintastruktuuri Kuva: Veikko Huotari

